

TRANSHUMANISM AND A TRIBUTE TO FEREDOUN FM ESFANDIARY <http://www.ghandchi.com/368-transhumanism-plus.htm>

انگلیسی بزبان مقاله متن

<http://www.ghandchi.com/368-transhumanismEng.htm>

سام قندچی

ترانس هومانیزم و یادی از فریدون اسفندیاری

امروز ترانس هومانیزم یا هومانیزم گذاری [transhumanism](#) دیگر یک اندیشه فلسفی گمنام نیست، و هوادارانی مهمی دارد، نظیر موسسه [WTA](#) یا شخصیت هائی نظیر اریک درکسلر [K. Eric Drexler](#)، پایه گذار نانو تکنولوژی و نویسنده کتاب موتورهای آفرینش [Engines of Creation](#)، و ماروین مینسکی [Marvin Minsky](#)، از پایه گذاران هوش مصنوعی و نویسنده کتاب جامعه فکر [Society of Mind](#).

دانشمند و آینده نگر معروف عصر ما [ری کورزویل](#)، در کتاب اخیر خود، [Fantastic Voyage](#) که با تری گروسمن نگاشته است، نظرات ترانس هومانیزم درباره آینده موجودیت بیولوژیک انسان را، با تحقیقات علمی نشان داده، و این بحث را طرح کرده است که تا 20 سال دیگر، فناپذیری در دسترس بشر خواهد بود.

چند سال پیش در [Futurism and Third Wave Terminology About](#) ذکر کردم که پایه گذار اندیشه [ترانس هومانیزم](#)، و کسی که [اول بار](#) این اصطلاح را بکار برده است، یک ایرانی بنام فریدون اسفندیاری [FM Esfandiary](#) بود. اسفندیاری این اصطلاح را اول بار در سال 1966 زمانیکه در [Social New School for Research](#) نیویورک تدریس میکرد، بکار برده است.

فریدون اسفندیاری متولد 1930 در بلژیک بود و تا سن 11 سالگی در 17 کشور جهان زندگی کرده بود و خود را شهروند جهان میخواند و معتقد بود که مهاجر غیر قانونی ای وجود ندارد بلکه فقط مرزهای بی معنی واقعیت است، و در ژوئن 2000 در آمریکا فوت کرد و بدنش به صورت کریونیک [cryogenic](#) توسط موسسه [الکور](#) حفظ شده است. وی معتقد بود که انسان قرن بیست و یکم است که تصادفاً در قرن بیستم متولد شده است و نام خود را به [FM2030](#) تغییر داده بود.

خبرنگار مجله تایم که کتاب 1965 اسفندیاری [Beggan The](#) را در آن سال مرور کرده است، ذکر میکند که نقد اسفندیاری از شرایط اجتماعی و سیاسی ایران آنروز باعث شده که او زندگی کردن خود در ایران آنزمان، یعنی 14 سال قبل از انقلاب را، صلاح نداند. بعدها اسفندیاری در سال 1973 در کتاب [یک مانیفست آینده نگری، Up-wingers](#) نقد خود از چپ و راست را مطرح، و [*بالاUp*](#) را بمثابة آلترناتیو ارائه کرده بود.

البته بحث های اسفندیاری در کتاب بالا و چند کتاب دیگرش در آنزمان اساساً درباره [ترانس هومانیزم](#) دور میزند و مسائل سیاسی اجتماعی جامعه بشر آنگونه که هست مدنظر وی نیست، بلکه مهندسی بدن بشر و اهمیت تغییر آگاهانه آن و تأثیر آن بر روی جامعه مد مورد توجه اوست. بعبارت دیگر بدن انسان ثابت فرض نشده است، در صورتیکه برای آینده نگر های اصلی آن دوران نظیر دانیال بل [Daniel Bell](#)، اصل موضوع آینده نگری تغییرات اقتصادی اجتماعی جامعه فراصنعتی است و نه تغییر بیولوژیک انسان.

جالب است با اینکه فریدون اسفندیاری نظرات بسیار رادیکالی در مجامع آکادمیک سیاسی در برکلی و UCLA در سالهای 70 و 80 طرح میکند، و با موضوعات اجتماعی سیاسی ایران هم آشنا بوده است، و حتی پیشینه ورزشی و المپیک و حتی

سیاسی دیپلماتیک مربوط خاورمیانه در سازمان ملل داشته است، اما نه تنها در جامعه روشنفکری ایران، آشنائی ای با نظرات وی نیست، بلکه جنبش سیاسی-دانشجویی ایرانیان خارج کشور که آن سالها در برکلی و UCLA آمریکا بسیار فعال بود، آشنائی ای با نظرات اسفندیاری نبود. FM2030 از زمان خود بسیار جلو تر بود.

من آثار اسفندیاری را در سال 1982 خواندم. برای من توجه وی به مهندسی بدن بشر **human engineering** زیاده مینمود، و بسیاری از بحث های کتاب یک مانیفست آینده نگر **Up-wingers-A Futurist Manifesto** او برای من به داستانهای تخیلی مینمود. امروزه پس از کارهای تازه در عرصه مهندسی ژنتیک، کلون سازی، و **ننوتکنولوژی**، بحث های اسفندیاری اهمیت تازه ای برای من کسب کرده اند.

همانطور که بتازگی در مقدمه جدید رساله **ابزار هوشمند** ذکر کرده ام، دیگر نمیتوان بحث آزادی و عدالت اجتماعی در جامعه آینده را، جدا از امکانات تغییرات فیزیکی بدن انسان طرح کرد. در واقع تا 50 سال دیگر، انسان به معنی کنونی آن، دیگر وجود نخواهد داشت. اگر تکامل انسان از میمون بیش از صد هزار سال لازم داشت، تکامل انسان به فرا انسان، از حالا، آنهم بصورت هدفمند، آغاز شده است.

دیگر نه فقط تحقیقات ژنتیک درباره هسته سلول و تغییر آن که در رساله **تولید فرا انسان مرکزی** ذکر کرده ام، بلکه حتی پروژه ای برای **اختراع مجدد زندگی** در دانشگاه ام آی تی شروع شده است، که دیگر فراسوی تولید تارهای DNA با محدودیت های موجود آن در طبیعت است.

در حقیقت ابتدائی ترین تأثیرات تغییر پذیری بدن انسان را، در رابطه با مسائلی نظیر استفاده از کلیه مصنوعی میتوان دید، که تولید مصنوعی آن میتواند از نظر تکنیکی به نیاز مادی به اجزای بدن طبیعی پایان دهد، و جامعه را قادر کند که به مبنای مادی بسیاری از وحشیگری های معامله پولی اجزای بدن، که در کشورهای عقب مانده رواج دارد، پایان برساند، و اینگونه موضوعات چه از نظر آزادی و چه از نظر عدالت در مرکز توجه جامعه ای که در آن معدل سن بالا تر میرود قرار میگیرد.

بنظر من بحث های **انجمن جهانی هومانسیم گذاری WTA World Transhuman Association** بسیار برای جنبش آینده نگری ایران مهم هستند و خوب است که این موضوعات تکامل آینده بشر **Future Human Evolution** در محافل روشنفکری ایرانی بحث شوند.

سام قندچی، ناشر و سردبیر
ایرانسکوپ

<http://www.iranscope.com>

4 بهمن 1383

January 24, 2005

مقالات تنوریک

<http://www.ghandchi.com>

فهرست مقالات

<http://www.ghandchi.com/SelectedArticles.html>